

Soykırım halısı Beyaz Saray'da sergileniyor

Posted on 22/11/2014

1915 Ermeni Soykırımı sürecinde aileleri öldürülen Ermeni yetimlerin dokuduğu 90 yıllık tarihi halı, Beyaz Saray'da ziyarete açıldı. Saray'ın ziyaretçilere açık olan kısmında düzenlenen ve ABD başkanlarına hediye edilen eserlerin tanıtıldığı sergi kapsamında sergilenen halı, 23 Kasım Pazar gününe dek ziyarete açık olacak.

Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Sözcüsü Bernadette Meehan tarafından, "Ermeni yetimler halısı" ifadeleriyle tanımlanan halının sergilenmeye başlanmasına ilişkin ABD Ulusal Basın Kulübü'nde de dün bir toplantı düzenlendi. Toplantıya, Adam Schiff, David Valadao ve Judy Chu başta olmak üzere çok sayıda Kongre üyesi ve Amerika Ermenileri Ulusal Komitesi (ANCA) temsilcileri katıldı. Toplantıda, 1915 Soykırımı'nın ABD'deki sembollerinden biri haline dönüşen halının teşhir edilmesinin önemine vurgu yapıldı.

NİÇİN "YETİM" OLDUKLARI BELİRTİLMEDİ

Tarihi halının Beyaz Saray'da sergilenmesinin engellenmesi konusunda Türkiye'nin örtülü bir şekilde diplomatik girişimlerde bulunduğu biliniyor. Geçen yıl halının sergilenmesini siyasi açıdan riskli bulan Obama yönetimi, ABD'li Ermenilerin taleplerini geri çevirerek, sergi önerisine olumsuz yanıt vermişti. ABD yönetimi, bu yıl tutumunu değiştirerek halının sergilenmesine onay vermiş olsa da, halının teşhir edilmesine ilişkin sergi alanında bulunan panoda eksik ve muğlak ifadelerin yer alması, eleştirilere neden oldu.

ANCA'nın direktörü Aram Hamparian sergiye ilişkin yayımladığı duyuruda, halının teşhir edilmesini önemsediklerini belirtmekle birlikte, panoda Ermeni Soykırımı ifadesine yer verilmediğini ve sergilenen eserin tarihsel kökenine değinmek konusunda da Beyaz Saray'ın

başarısız olduğunu ifade etti. Halıyı dokuyan Ermeni yetimlerin niçin öksüz kaldıklarına dair panoda hiçbir açıklama bulunmadığına dikkat çeken Hamparian, 1915'te ebeveynleri öldürülen Ermeni yetimler hakkında, "I. Dünya Savaşı sırasında yetim kalan..." gibi muğlak bir tamlama kullanıldığını belirterek Beyaz Saray'ı eleştirdi. Hamparian, "Ortalama bir ziyaretçi, böyle bir manzaradan ne ders çıkarırsın, ne öğrensin ki dünyada yinelenen soykırımları önlemeye çalışabilirsin?" sorusunu gündeme getirerek, soykırımların önlenmesi için inkârla mücadele edilmesi konusunda ABD yönetiminden destek beklediklerini ifade etti.

TÜRKİYE'YE YÜZLEŞME ÇAĞRISI

Soykırım mağdurlarının el emeği olan halının teşhir edilmesiyle ilgili olarak sergi alanında Ermeni Soykırımı'na değinilmiyor olmasına yöneltilen eleştirilere Beyaz Saray'dan yanıt geldi. Amerika'da yayımlanan Asbarez gazetesinin haberine göre, eleştirileri dikkate alan Beyaz Saray, gazeteye yaptığı açıklamada, ABD başkanları ile üst yetkililerinin 1.5 milyon Ermeni'nin katledilmiş olmasını tarihsel bir gerçek olarak kabul ettiklerine dikkat çekerek, bunun dürüst ve adil bir şekilde tanınmasının Türkiye'nin de yararına olacağını kaydetti.

Açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Başkan ve diğer üst düzey yetkililer, devamlı bir şekilde, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde 1.5 milyon Ermeni'nin katledilmiş olmasını tarihi bir gerçek olarak kabul etmiş, taziye dileklerini iletmış ve bu konunun bütünsel, dürüst ve adil bir şekilde tanınmasının, Türkiye, Ermenistan ve Amerika da dahil olmak üzere herkesin yararına olacağını belirtmişlerdir."

GHAİRİZ'DEN BEYAZ SARAY'A

Soykırım sürecinde hayatta kalmayı başaran Ermeni yetimlerin, Lübnan'ın Ghariz

bölgesindeki Yakın Doğu Amerikan Yardım Merkezi'ne toplanmasının ardından, burada bir süre hayatlarını sürdürmek zorunda kalan yaklaşık 400 Ermeni yetim, Amerikan halkı tarafından sağlanan insani yardıma bir karşılık olarak, bugün Beyaz Saray'da sergilenmekte olan halıyı dokudu ve Aralık 1925'te dönemin ABD Başkanı Coolidge'e iletilmek üzere Beyaz Saray'a gönderdi

Dört milyon ilmek içeren ve tamamlanması 18 ay süren, 3.5 x 5.8 metre boyutlarındaki halı, Başkan Coolidge'in 1929'da görev süresinin sona ermesinin ardından, kendi kişisel eşyası olarak Beyaz Saray'dan ayrılmış, 1982'de ailesinin hediyesi olarak Beyaz Saray'a dönmüştü. Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Sözcüsü Meehan'a göre, halı, o zamandan beri sadece iki kere teşhir edildi ve "Ermeni halkıyla ABD'nin yakın ilişkisinin bir hatırası" oldu.

Hrant Kasparyan

Kaynak: [Demokrat Haber](#)